

Bulgaristan'da Benekli Kanatlı Drosophila İzleme Programı yürürlüktedir

Автор(и): Иванка Иванова, гл. експерт ентомолог в ЦЛКР; Марияна Лагинова, директор в ЦЛКР

Дата: 16.03.2015 Брой: 3/2015

Bir zararlı risk analizini takiben, Benekli Kanatlı Sirke Sineği **Drosophila suzukii Matsumura** zararlısı, 2011 yılında Avrupa ve Akdeniz Bitki Koruma Örgütü (EPPO) A2 Listesi'ne dahil edilmiştir. Üye ülkelere yönelik tavsiye, bu türün dağılım aralığını ve ekonomik etkisini netleştirmek için kendi topraklarında izleme yapmalarıdır.

Ülkemiz için oluşturduğu önemli tehdit nedeniyle, Bulgaristan'da Benekli Kanatlı Sirke Sineği için bir İzleme Programı, Bulgaristan Gıda Güvenliği Ajansı, "Bitki Koruma" sektörü bünyesinde daha 2012 yılında geliştirilmiştir. Sonraki yıllarda, İzleme Programı yeni gözetim alanlarını – giriş sınır kontrol noktalarını, konukçu bitki plantasyonlarını, depoları, meyve depolama tesislerini ve diğerlerini – kapsayacak şekilde genişletilmiştir.

D. suzukii Bulgaristan'da ilk kez Haziran 2014'te, Blagoevgrad'daki bir izleme noktasında bir kiraz bahçesine bu tür için özel olarak yerleştirilen bir tuzak kullanılarak tespit edilmiştir. Ağustos ve Eylül aylarında, Benekli Kanatlı Sirke Sineği örnekleri, Blagoevgrad bölgesinde kiraz, elma, armut, erik ve şeftaliden oluşan karışık bir plantasyona yerleştirilen meyve sineği tuzaklarında (Biolure) tekrar yakalanmıştır. Eylül ayında, tür aynı tip tuzak kullanılarak Kyustendil bölgesi, Tarnovlag köyündeki bir erik plantasyonunda da doğrulanmıştır. Ekim ayında, Benekli Kanatlı Sirke Sineği örnekleri Plovdiv bölgesindeki (Voyvodinovo köyü ve Kalekovets köyü) elma ve şeftali plantasyonlarında da yakalanmıştır. Tür, Merkezi Bitki Karantina Laboratuvarı'nda teşhis edilmiştir. **Yakalama yapılan üç bölgede fitosaniter müfettişler tarafından gerçekleştirilen kontrollerde, zarar görmüş meyvelere rastlanmamıştır.**

Kasım ayında, *D. suzukii*, Parvenets köyündeki bir sebze halinde, Makedonya'dan ithal edilen domateslerin bulunduğu bir işletmede; Yunanistan menşeli kiviler, mandalinalar ve greyfurtlarda tespit edilmiştir. Aynı dönemde, tür Varna'daki sebze halinde, Türkiye'den ithal edilen limon ve portakalların ve Yunanistan menşeli armut ve üzümün bulunduğu bir depoda gözlemlenmiştir.

D. suzukii için yürütülen izlemeden çıkarılan sonuçlar:

1. Bulgaristan'da ilk kez, ülkemizdeki kiraz, çilek, ahududu, erik, şeftali, kayısı, üzüm, kivi ve diğer meyve üretimi için ciddi bir tehdit oluşturan Benekli Kanatlı Sirke Sineği *Drosophila suzukii* Matsumura zararlısı tespit edilmiştir.
2. İzleme noktalarında meyvelerde herhangi bir zarar gözlemlenmemiştir.
3. Enfeksiyonun muhtemel kaynağının, Selanik pazarından ülke içindeki meyve hareketi olduğu düşünülmektedir. Bazı durumlarda, zararlının ortaya çıkma nedeninin otoyollara ve otoparklara, meyve-sebze pazarlarına yakınlık olabileceği varsayılabilir.
4. 2015 yılında, BGGA bünyesindeki fitosaniter müfettişler tarafından yürütülen Benekli Kanatlı Sirke Sineği izlemesi devam edecektir.
5. Zararlıya karşı kontrol ve yönetim tedbirlerini uygulamak için bir Ulusal Program geliştirilmesi gerekmektedir.